

Bez obzira što očekujete od svog putovanja ostat ćete zapanjeni

*Grad je poznata turistička destinacija, ali slabo poznat našim ljudima *Po red luke, ribolova i u svijetu poznate banke Banco Santander, turizam i kongresi sve više postaju glavna privredna djelatnost

Santander je glavni, a sa 185.000 stanovnika i najveći grad pokrajine Cantabria. Smješten je na sjevernoj španjolskoj obali Atlanskog oceana u velikom Biskajskom zaljevu ili još preciznije na sjevernoj strani zaljeva Santander u koji se ulijevaju rijeke Cubas i Soria. Grad je poznata turistička destinacija, ali slabo poznat našim ljudima. Privlači mnoštvo turista s Otoka, Francuza i Nijemaca. Svojim plažama i krajolikom izuzetne ljepote, te kulturnom baštinom koja seže još od prapovijesti, zaista ima što za pokažati. Možda je cijeli region godinama bio na lošem glasu radi susjedne baskijske pokrajine, koja se terorizmom borila za neovisnost, a možda što i kupanje u hladnom Atlantiku nije isto što i u toplogu Mediteranu. U svakom slučaju oni koji dođu ostati će zapanjeni bilo što da očekuju od svoga putovanja. Po red luke, ribolova i u svijetu poznate banke Banco Santander, turizam i kongresi sve više postaju glavna privredna djelatnost. Aerodrom se nalazi svega 5 km udaljen, a pista zavr-

Na trgu Plaza Ayuntamiento je prekrasna bijela zgrada

šava u samom zaljevu.

Uži centar grada možete obići pješice za pola dana. Do poznatih plaža i prirodnih parkova morate koristiti javni prijevoz ili City-sightseeing turistički bus, koji je obično najbolja i najbrža opcija za one koji imaju samo jedan dan za obilazak svega. Grad nudi iznajmljivanje bicikla od svega 10 kn dnevno, u okviru TusBic firme, koja ih ima postavljene na mnogim mjestima po gradu. Mnogo je biciklističkih staza, ali

Santander ipak nije slavonska ravica. Autobusi voze do glavnih plaža i okolnih područja grada, kao i u okolna mjesta, koja treba također posjetiti. Naravno i taxi je dobra opcija za one sa dubljim džepom. Po red stare gradske jezgre, postoji i nova užurbana poslovna zona te nekoliko kilometara duga obala s plažama i redovima hotela i novih zgrada apartmana, sva u zelenilu. Nakon toga je samo prekrasna priroda sa svom svojom divljom snagom i šet-

nica uz more.

Put hodočasnika

Mnogi koji stignu u grad, bilo vlastkom i autobusom prvo vide veliki trg i dvije zgrade željezničke stanice s tornjem i sa satom u sredini te preko puta moderno zdanje autobusnog kolodvora s peronima ispod. Odatle počinje i naša pješice u ovome dijelu grada je tradicija duga preko tisuću godina. Naime,

Ri Matalenas i divlja priroda

to je ruta koju su koristili kršćanski hodočasnici za vrijeme arapske dominacije, koja je išla od Santia- ga de Compostele do Fancuske. Ve- lik dio trase u dužini 825 km prati staru rimsku cestu Via Agripe. Naj- stariji dio grada uskih ulica i starih zapuštenih kuća je na brežuljku is- pod kojega je sada tunel. Tu se na- lazi Parlament Cantabrie. Neugled- na kamena zgrada Parlamenta je iz- građena 1791. g. kao bolnica. Prije bi pomislili da je neko staro skladi- šte. Prošavši 200 m dugim tunelom, kojim najnormalnije idu i pješaci, dolazi se do poslovnog dijela grada i ulice Calle Jesus de Monasterio.

Povijesne zgrade grada

Na njenom kraju, na trgu Plaza Ayuntamiento je prekrasna bijela zgrada Vijećnice iz 19. stoljeća. Ne- kada je na trgu bio general Franko na konju, ali je kip uklonjen 2008. g., nakon brojnih diskusija. Trg slu- ži za razne manifestacije, pa je tako za vrijeme naše posjete bila prodaja knjiga u malim šatorima. S trga kre- ču dvije paralelne ulice pješačke zone s mnoštvom trgovina od kojih je svaka peta trgovina kožom i bunda- ma. Kako je zima prošla, u tijeku je bila rasprodaja od 50-70%. Zamisli- te bundu od bizonu za 425€ ili kož- nu jaknu za 50€. Kožne torbice od 7€-35€ Pravi raj za šopingholičarke. U jednoj od tih ulica odmah na po- četku je i naš hotel. Iznad Vijećnice je glavna tržnica grada Esperanza. Uvijek je doživljaj ući u španjolske tržnice. Često se tamo može vidjeti mnogo više o načinu života ljudi, kulturi prehrane, ali i uživati u broj- nim izloženim delicijama. Iza tržni- ce u nizu kafića i trgovina se nalazi

moderna verzija fast food pinchos restorana Vuelta y vuelta što bi zna- čilo Povratak i povratak. Nudi se 60 vrsta raznih kombinacija, koje imaju sliku, objašnjene što je unutra i na engleskom i cijenu od 1-2,5€. Za 5€ čovjek se može već i najesti. Pu- no je mladih ali i umirovljenika i že- na s malom djecom. U San Sebasti- anu smo se morali pitati što se krije u svim tim pinchosima i da li će- te biti te sreće da taj zalogaj što vam se baš i ne svrđa platite i 4€. Obila- zimo skoro cijeli krug oko tržnice i odlazimo do zgrade Museo de Be- llas Artes de Santander, s izloženim slikama i skulpturama talijanskih, španjolskih i flamanskih umjetnika, s posebnim akcentom na lokalne majstore. Sama zgrada izgrađena je 1909.g. i pravo remek djelo je arhi- tecture s brojnim stupovima i ukra- sima na fasadi. Pokraj nje se nalazi Knjižnica i Muzej Kuća Menendez Pelayo s preko 50.000 knjiga. Zgra- da je podignuta 1915. g., a predstavlja vrijednu privatnu kolekciju po- klonjenu gradu, skupljano cijelo stoljeće. Iznad se nalazi mali park i kuća u kojoj je obitelj živjela.

Oko parka Pereda

Mi nastavljamo dalje niz ulicu do velikoga trokutastog trga i parka Pe- reda, koji je ime dobio po poznatom Cantabrijeskom piscu. Njegova statua je također u parku. Tu je ured turističkog ureda. S jedne strane parka se nalazi zgrada Pošte i Banke Španjolske. S druge strane su redovi zgrada, koji se protežu dalje duž ri- ve. Treba napomenuti da je veći dio staroga grada izgorio u velikom po- žaru 1941. g. Mnogo toga je obnov- ljen, pa tako i mali trg Porticada u

bočnoj uličici. Na njemu se već od 1952. g. održavaju muzičke večeri i koncerti. Začetniku te ideje je po- svećena statua na početku trga. U zgradama koje okružuje trg se smje- stila državna uprava. Idemo ka oba- li. U samom kružnom toku je velika, dirljiva skulptura u spomen na veliki požar. Par koraka dalje vidi se zgrada putničkog brodskog ter- minala. Odatle brodovi idu za En- glesku i druga odredišta. Idemo duž parka i dolazimo do brodske dizali- ce na velikom betonskom postolju. Izgrađena je 1876. g. za potrebe lu- ke. Par koraka dalje prekrasna gra- devina na samoj obali. Zovu je Pa- lacete del Embarcadero ili Mala pa- lača na molu. Izgrađena je prije 100 godina i imala je raznu namjenu. Danas se tu održavaju povremeno izložbe i druga kulturna događanja.

Kongresni centar i sportske arene

Obilazak grada završava obi- laskom Stadiona nogometnog kluba Santander, pokraj koga je i moderna multifunkcionalna sportska dvorana futurističkog oblika koja prima 6000 gledate- lja. Par koraka dalje je kongresni i sajamski centar.

S mola i Estacion Maritima Los Re- ginas polaze brodići za kružna kr- starjenja po zaljevu. Prelazimo pre- ko parka i drugog kružnog toka u njegovom špicu. Na suprotnoj stra- ni parka je zgrada, kroz koju prolazi ulica. Tu je uprava banke Banco Santander. Prva zgrada je napravljena 1875. g., a na istom mjestu 1947.

Paseo de Pereda

Nastavljamo dalje duž obale niz bulevar Paseo de Pereda. Većina zgrada je izgrađena u baroknom stilu u periodu 1872-1875. kao zgrade za stanovanje. Uspjele su proći neoštećene u požaru. Skrećemo bočnom uličicom i ulazimo u stari grad i dolazimo do velikog trga Plaza Pombo, sakrivenoga iz redova zgrada. To je srce društvenoga života grada. Iza njega je još jedan mali trg sa crkvom Santa Lucia iz 1868. g. Vrijedi ući i pogledati unutra- njost. Svuda je puno kafića i tapas restorančića, a posebno oko trga Plaza de Canadio. Vraćamo se na rivu i nastavljamo dalje do marine. Ljudi šeta- ju i odmaraju na klupama. Nekada je tu bila ribarska luka Porto Chicco, što znači mala luka. Ustupila je mjesto modernoj marini i zgradi Kraljevskog yaht kluba Real Club Marítimo, koja stoji na stupovima u moru. Zgrada je napravljena 1915. g. Ima dva lica, jedno je okrenuto moru u stilu broda s palubama, a drugo koje gleda na ulicu je više kao normalna zgrada. Ispred je spomenik dječacima, koji su tu nekada skakali s mola za novčićima ko- je su bacali u more prolaznici. Odatle kreću brodići i trajekti na suprotnu stranu zaljeva do mjesta Pereda ili Poblado de Pescadores (Selo ribara), gdje je sada smještena ribarska flota. Tu se riba i prerađuje, ali najviše i jede u brojnim restoranima i tapas barovima. Brodići nastavljaju dalje i do 5 km duge pješčane plaže Somo. Povratna karta je 4,60 €. Moguće su i kruž- ne ture. Na kraju marine je Planetarium i modernistička zgrada Palais des Festivals izgrađena 1985. g., koja je kulturni i arhitektonski simbol grada. U njoj se održavaju mnogobrojni koncerti. Na prvi pogled djeluje kao pre- namijenjena zgrada brodogradilišta. Ovaj zapušteni dio nekadašnjih bro- dogradilišta i luke polako dobiva drugi izgled. Petsto metara dalje niz ulici Carrero Blanco je napravljena velika, moderna zgrada Pomorskog mu- zeja Cantabrian Maritime Museum, koja zauzima 4 kata i 3000m². Ova re- gija je uvijek živjela s morem i od mora, pa je tu izložena dvije tisuće godi- na bogata povijest. Glavna atrakcija je kostur kita teškoga 60 tona i akv- rijum. Tu će vidjeti i slavni Gojin portret kralja Fernanda VII. Put završa- va na najbližoj gradskoj plaži Playa de Los Peligros, na koju se nadovezu- je Playa de La Magdalena.

g. zamijenila ju je ova nova. Kada se prođe kroz njen prolaz naći će se na još nekoliko krasnih palača.

Plaže i Avenida de la Reina Victoria

Do plaža se može stići i paralelnom

cestom Avenida de la Reina Victoria s gornje strane. Preporuka bilo čime osim pješice jer je duga petnaestak kilometara. To je turistički najznačajnija ulica, koja se proteže u dužini od 2 km gotovo od same Marine. Prepuna je prekrasnih vila i palača.

Santander vrijedi doći posjetiti samo zbog toga pogleda. Na mnogim mjestima su odmorišta i vidikovci, s kojih se spuštaju stepenice do Pomorskog muzeja i već spomenutih plaža, kao i nekih drugih. S njih se vidi more, hridine i svjetionici.

Na rtu La Magdalena se obavezno mora svratiti i prošetati. Prekrasna priroda i parkovi, koji odudaraju od onoga na što smo naučili šetajući uz more. Uglavnom zelena trava, hrastovi i drugo bjelogorično drveće, s tek pokojim borom i palmom. Očigledno umjerena klima i izobilje vlage čine svoje. Kroz park se može i vlakićem. U središtu je palača Palace La Magdalena, izgrađena 1912.

Katedrala

Konačno niz ulicu Calvo Sotelo stižemo do gotičke katedrale ili Catedral de Nuestra Señora de la Asuncion de Santander. Građena u periodu od 12.-15. stoljeća i u njoj su smještene relikvije mučenika stradalih u arapskoj invaziji. Danas se one nalaze u kripti najstarijeg romaničkog dijela, koji je ujedno i najstarija građevina u gradu. Ustvari tu su dvije katedrale, građene jedna do druge s prekrasnim unutrašnjim dvorištem. Dosta je stradala u požaru, nakon čega je obnovljena. Ulaz je besplatan.

g., kao ljetna kraljevska rezidencija. Danas se koristi za razne konferencije i kongrese. Tu je i mali zoo vrt s pingvinima i morskim lavovima. Oko rta plaže Playa de Biquinis i Playa del Camello.

Avenida završava na velikom trgu Plaza de Italia, na kome se nalazi Gran Casino de El Sardinero i Hotel Sardinero u dvjema prekrasnim palačama izgrađenima prije 100 godina. Velika i široka pješčana uvala i plaže Playa de La Concha, Primera Playa, Segunda Playa s mnogobrojnim sadržajima, kabinama i ležaljkama opustiti će svakoga tko dođe na odmor.

Rt Matalenas i divlja priroda

A onda pitome pješčane plaže idealne za surfere zamjenjuju vertikalne litice, hridine i divlje more koje udara u njih. Tu počinje Rt Matalenas i mali istoimeni zaljev s pješčanom plažom s druge strane. Uz more se više ne može, mora se prći s gornje strane cestom Av.Faro, koja vodi do velikog golf igrališta i svjetionika Faro Cabo Mayor iz 1839. g. Uz more vodi i uska šetnica, pa se može i uživati iz neposredne blizine, šetajući iznad provalja i zapjenjenog mora. Petstotinjak metara dalje nekada je tu bila čudna stijena u obliku mosta Puente del Diablo, ali se urušila. Nažalost do tamo autobus vozi samo u srpnju i kolovozu, pa nismo mogli otici.

Tekst i slike: Boris Pletikosa

www.pletikosa.com
www.pakiranje.net
www.pletikosa.hr